

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲) (متون نظم و نثر)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۲ / ۳۱	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور نیم سال دوم سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سؤالات	نمره
۱	<p>الف) خود آزمایی و درک مطلب</p> <p>با توجه به شعر زیر، به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>هان، ای دل عبرت بین از دیده عبر کن، هان یک ره ز لب دجله منزل به مداین کن بر دجله گری نونو، وز دیده زکاتش ده گه گه به زبان اشک آواز ده ایوان را دندانه‌ی هر قصری پندت دهدت نونو گویی که نگون کرده است ایوان فلکوش را بس پند که بود آن گه در تاج سرش پیدا کسری و ترنج زر، پرویز و به زرین چندین تن جباران کاین خاک فروخورده است</p> <p>۱-۱- معنی «یک ره» در بیت دوم چیست؟ ۲-۱- منظور از «دوم دجله» چیست؟ ۳-۱- معنی «بو که» در بیت چهارم چیست؟ ۴-۱- کدام عبارت در بیت پنجم به معنی صمیم دل و عمق جان است؟ ۵-۱- واژه‌ی مشخص شده‌ی «فلک گردان» در بیت ششم کیست؟ ۶-۱- زکات استان (زکات گیرنده) اشاره به دارد. ۷-۱- با توجه به شعر فوق بنویسید تاج انوشیروان چه ویژگی داشته است؟ ۸-۱- دو واژه‌ی «ترنج» و «به» در بیت هشتم بیانگر چه حکایتی از پادشاهان ساسانی است؟ ۹-۱- شاعر چرا خاک را گرسنه چشم می داند؟</p> <p>با توجه به بیت:</p> <p>خداوند مکننت به حق مشتغل الف) معنی لغت «مشتغل» را بنویسید. ب) منظور از «پراگنده دل» چیست؟</p> <p>۳ در بیت: کردگار و لطیف و خالق بار الف) «بار» مخفف چه واژه‌ای است؟ ب) معنی لغت «بار» را بنویسید.</p> <p>۴ «نگار» در بیت زیر استعاره از چیست؟ یا چو بانگ رعد هنگام بهار</p> <p>پراگنده روزی، پراگنده دل هست خود پاک و پاک خواهد کار باغ می یابد، از او چندین نگار</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم		

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲) (متون نظم و نثر)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۲ / ۳۱	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور نیم‌سال دوم سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره										
۵	منظور از «بمرد» در عبارت زیر چیست؟ « و چون پیغامبر از مادر در وجود آمد، همه‌ی بتان جهان به روی اندر افتادند و اندر همه‌ی آتشکده‌ها آتش بمرد.»	۰/۲۵										
۶	هر حالتی که عارض عارف می‌شود، اقتضای رفتاری خاص دارد. آن حالت خاص از آن نظر که رفتاری خاص را ایجاب می‌کند، آن عارف نامیده می‌شود.	۰/۲۵										
۷	با توجه به بیت زیر مقصود از «ساقی» در اصطلاح عرفان چیست؟ ساقی و مطرب و می جمله مهیاست ولی عیش بی یار مهیا نشود یار کجاست	۰/۲۵										
۸	منظور از عبارت مشخص شده در متن زیر چیست؟ اگر به مثل باران نبارد یا طوفان جهان بردارد، به اعتماد مکتب خویش از محنت درویش نپرسند.	۰/۱۵										
۹	منظور از «رو بند کردی» در عبارت زیر چیست؟ در واقع تو این کار را روی دست من گذاشتی. به قول تهرانی‌ها تو مرا رو بند کردی.	۰/۱۵										
۱۰	معنی عبارت مشخص شده را در متن زیر بنویسید. ای ملک، امروز تماشای شکار چگونه بود؟	۰/۱۵										
۱۱	مفهوم کنایی «دم چک گرفتم» در عبارت زیر چیست؟ وقتی دیدم نمی‌تواند حرف بزند و به جای هر جوابی همان خنده‌ی یخ بسته را روی صورت دارد، خودم را به عنوان او دم چک گرفتم.	۰/۱۵										
۱۲	جاهای خالی را در عبارت زیر پر کنید. افسانه‌ها را می‌توان به چهار دسته‌ی کلی تقسیم کرد: ۱- افسانه‌های خیالی ۲- افسانه‌های ۳- افسانه‌های ۴- افسانه‌های مطایبه‌آمیز	۰/۱۵										
۱۳	کدام یک از جملات زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) در طنز، هدف تنها خندانیدن نیست، بلکه نیشخند است. ب) طنز و هزل غالباً با رکاکت لفظ، دشنام و عدم رعایت عفت کلام توأم است.	۰/۱۵										
۱۴	در هریک از ابیات گروه «الف» کدام آرایه‌ی ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (توجه: یک مورد در گروه «ب» اضافی است.)	۰/۷۵										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- غلط کردم به پا رفتم از آن سرما رُبود از من</td> <td>تضاد</td> </tr> <tr> <td>۲- بنام به بزم محبت که آن جا</td> <td>جان‌بخشی</td> </tr> <tr> <td>۳- بالای خود در آینه‌ی چشم من بین</td> <td>تشبیه</td> </tr> <tr> <td></td> <td>لف و نشر</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	۱- غلط کردم به پا رفتم از آن سرما رُبود از من	تضاد	۲- بنام به بزم محبت که آن جا	جان‌بخشی	۳- بالای خود در آینه‌ی چشم من بین	تشبیه		لف و نشر	
«الف»	«ب»											
۱- غلط کردم به پا رفتم از آن سرما رُبود از من	تضاد											
۲- بنام به بزم محبت که آن جا	جان‌بخشی											
۳- بالای خود در آینه‌ی چشم من بین	تشبیه											
	لف و نشر											

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲) (متون نظم و نثر)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۲ / ۳۱	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم

(ب) معنی و مفهوم نظم و نثر		
- ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید.		
۱۵	من از این صنعت ندارم هیچ دست	۰/۱۵
۱۶	در برگ ریز باغ زهرا برگ کردیم	۰/۱۵
۱۷	سیم بخیل از خاک وقتی برآید که وی در خاک رَوَد.	۰/۱۵
۱۸	جوانان را نرسد که بر پیران پیشی جویند و بی حرمتی کنند.	۰/۱۵
۱۹	انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی	۰/۱۵
۲۰	همی رفت از بر گردون گهی تاری گهی روشن	۰/۱۵
۲۱	آتش فروز قهر تو، آینه‌دار لطف تو	۱
۲۲	عقل دیوانه شد آن سلسله‌ی مشکین کو	۱
۲۳	آب آتش فروز، عشق آمد	۱
(پ) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی		
۲۴	نخستین مجموعه‌ی داستان‌های کوتاه ایرانی سید محمد علی جمال‌زاده چه نام دارد؟	۰/۲۵
۲۵	کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های زبانی «سبک عراقی» نیست؟ الف) کمی لغات و ترکیبات عربی ب) از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی پ) وفور ترکیبات نو ت) حرکت زبان به سوی دشواری و کاسته شدن از روشنی و سادگی و روانی	۰/۲۵
۲۶	عبارت زیر شرح حال کدام شخصیت ادبی است؟ وی از پیشتازان شعر مذهبی امروز است و تنها به سوگ کربلا و بیان مرثیه‌گونه بسنده نکرده است؛ بلکه به ابعاد حماسی عاشورا و پیام خون شهید بزرگ کربلا نیز پرداخته است. شعر خطّ خون از بهترین سروده‌های وی است.	۰/۲۵
۲۷	کدام اثر «عین القضاة همدانی» حاوی سوز و گدازها و سخنان دردآلود و عمیقی است که ترجمان ژرف‌بینی و عظمت روح او و در عین حال کج‌فهمی‌ها، سطحی‌اندیشی‌ها و ظاهربینی‌ها و قشری‌نگری‌های زمانه‌ی اوست؟	۰/۲۵

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲) (متون نظم و نثر)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۲ / ۳۱	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور نیم‌سال دوم سال تحصیلی ۱۳۸۹-۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره								
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی چهارم										
۲۸	«سبک شعر» را تعریف کنید.	۰/۵								
۲۹	یک ویژگی ادبی سبک دوره‌ی بازگشت را بنویسید.	۰/۵								
۳۰	هریک از آثار زیر از کیست؟ الف) تاریخ عالم‌آرای عباسی	۰/۵								
۳۱	هریک از آثار ذکر شده در گروه «الف» دارای کدام نوع نثر در گروه «ب» است؟ (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است.) ب) رساله‌ی دلگشا	۰/۵								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- مقامات حمیدی</td> <td>فنی</td> </tr> <tr> <td>۲- تاریخ جهان‌گشای جوینی</td> <td>مرسل</td> </tr> <tr> <td></td> <td>متکلف</td> </tr> </tbody> </table>			«الف»	«ب»	۱- مقامات حمیدی	فنی	۲- تاریخ جهان‌گشای جوینی	مرسل		متکلف
«الف»	«ب»									
۱- مقامات حمیدی	فنی									
۲- تاریخ جهان‌گشای جوینی	مرسل									
	متکلف									
ت) شعر حفظی										
۳۲	کدام گزینه، ابیات زیر را کامل می‌کند؟ نی مگر از تربت فرهاد دمید	۰/۲۵								
۳۳	الف) محزون ب) خونین شب تار است و ره وادی ایمن در پیش	۰/۲۵								
۳۴	الف) وعده‌ی ب) لحظه‌ی - جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید.	۰/۲۵								
۳۵	تو چنین خانه‌کن و ای باد خزان هر سر موی مرا با تو هزاران کار است	۰/۲۵								
۳۶	آی آدم‌ها! / او ز راه مرگ، که / موج می‌کوبد به روی ساحل خاموش.	۱								
۲۰	جمع نمره	۲۰								
«گل‌بوته‌های فکرتان بارور باد»										

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
<p>راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲) (متون نظم و نثر) رشته: علوم انسانی ساعت شروع: ۸ صبح</p>		
<p>پیش دانشگاهی</p>		
<p>دانش آموزان و داوطلبان آزاد درسراسر کشور نیمسال دوم سال ۹۰-۱۳۸۹</p>		
<p>مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir</p>		
<p>با تشکر از مصححین گرامی، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح خدمتتان ارائه می‌گردد. بدیهی است که به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.</p>		
<p>الف) خودآزمایی و درک مطلب</p>		
۰/۲۵	۱-۱- یک بار (۰/۲۵)	۱
۰/۲۵	۲-۱- اشک (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳-۱- باشد که (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۴-۱- بن دندان (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۵-۱- خداوند (گردانندهی چرخ) (۰/۲۵)	
۰/۵	۶-۱- وارد شدن آب دجله به دریا (۰/۵)	
۰/۵	۷-۱- انوشیروان تاجی داشت که بر آن پندهایی نوشته بود. (به پندنامهی انوشیروان شهرت داشت.) (۰/۵)	
۰/۵	۸-۱- شاهان ساسانی میوه‌هایی از طلا می‌ساختند که گاه بر بساطشان می‌چیدند و گاه آن‌ها را به دست می‌گرفتند و بازی می‌کردند. (۰/۵)	
۰/۵	۹-۱- زیرا از بلعیدن انسان‌ها سیر نمی‌شود. (۰/۵)	
۰/۵	الف) سرگرم (مشغول) (۰/۲۵) ب) پریشان حال (۰/۲۵)	۲
۰/۵	الف) براء (باری) (۰/۲۵) ب) بی‌چون (بی‌مانند، آفریدگار) (۰/۲۵)	۳
۰/۲۵	گل‌ها و گیاهان زیبا و رنگارنگ (۰/۲۵)	۴
۰/۲۵	خاموش شد. (۰/۲۵)	۵
۰/۲۵	الف) وقت (۰/۲۵)	۶
۰/۲۵	پیر کامل (مرشد) (۰/۲۵)	۷
۰/۵	همه جا را فراگیرد. (۰/۵)	۸
۰/۵	مرا در رودر بایستی قرار دادی. (۰/۵)	۹
۰/۵	گشت و گذارت برای شکار (۰/۵)	۱۰
۰/۵	خود را مقصّر دانستم. (۰/۵)	۱۱
۰/۵	حقیقی (۰/۲۵) تاریخی (۰/۲۵)	۱۲
۰/۵	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵)	۱۳
۰/۷۵	۱- جان‌بخشی (۰/۲۵) ۲- تضاد (۰/۲۵) ۳- تشبیه (۰/۲۵)	۱۴
<p>ب) معنی و مفهوم نظم و نثر</p>		
۰/۵	من از این کار دست بر نمی‌دارم. (۰/۵) (آن را ترک نمی‌گویم).	۱۵
۰/۵	در هنگامی که باغ خانوادهی پیامبر خزان زده بود ما سبز و شاداب شدیم. (۰/۵) (با خانوادهی پیامبر همراهی و همدردی نکردیم).	۱۶
<p>ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی دوم</p>		

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲) (متون نظم و نثر)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۲ / ۳۱
دانش آموزان و داوطلبان آزاد درسراسر کشور نیمسال دوم سال ۹۰-۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۷	ثروت و اندوخته‌ی بخیل هنگامی از خاک بیرون می‌آید که خود او مرده و در خاک رفته باشد. (۰/۵)	۰/۵
۱۸	جوانان حق ندارند (اجازه ندارند) که از پیران جلو بزنند و به آنان بی‌احترامی کنند. (۰/۵)	۰/۵
۱۹	انصاف و عدل طرفداران زیادی داشت (۰/۲۵) ولی هیچ یک از طرفدارانش مانند فرخی (خود شاعر) در اعتقاد خود ثابت قدم و پایدار نبودند. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۰	ابر بر روی آسمان می‌رفت گاهی آن قدر تاریک بود که خورشید از پشت آن پیدا نبود (۰/۲۵) و گاهی آن قدر روشن بود که آسمان پشت آن پیدا بود. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۱	مغرب ادب‌ها (گرفتاری‌ها و بدبختی‌ها) نشانه‌ی قهر و خشم تو (۰/۵) و مشرق اقبال‌ها (خوش‌بختی‌ها و شادکامی‌ها) نشان‌دهنده‌ی لطف تو هستند. (۰/۵)	۱
۲۲	عقل، عاشق و دیوانه شد! زنجیر گیسو باید تا او را رام سازد (۰/۵) و دل نیز عاشق شد و به عنایت معشوق نیازمند. (۰/۵) (باید سرگشتگی عقل را به حبل‌المتین جلال حق - که زنجیر گیسو اشاره‌ای به آن است - سامان داد.)	۱
۲۳	عشق آب را چنان می‌کند که (برخلاف طبعش) سبب افروخته شدن آتش گردد (۰/۵) و آتش را چنان می‌کند که (برخلاف طبعش) از آب شعله‌ور شود. (۰/۵)	۱
پ) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی		
۲۴	یکی بود یکی نبود (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۵	الف) (۰/۲۵) (کمی لغات و ترکیبات عربی)	۰/۲۵
۲۶	سید علی موسوی گرمارودی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۷	تمهیدات (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۸	سبک شعر مجموعه‌ی ویژگی‌هایی است که شاعر یا شاعران در نحوه‌ی بیان اندیشه و اسلوب‌های لفظی بدان توجه داشته‌اند. (۰/۵)	۰/۵
۲۹	۱- شاعران در قصیده به سبک شعرای خراسانی و در غزل به شیوه‌ی سبک عراقی و به تقلید از حافظ و سعدی شعر می‌سرایند. ۲- اصول ادبی رایج در این دوران، اصول رایج در سبک خراسانی است. (ذکر یک مورد کافی است. (۰/۵) نمره)	۰/۵
۳۰	الف) اسکندر بیگ ترکمان (۰/۲۵) ب) عبید زاکانی (۰/۲۵)	۰/۵
۳۱	۱- مقامات حمیدی ← فنی (۰/۲۵) ۲- تاریخ جهان‌گشای جوینی ← متکلف (۰/۲۵)	۰/۵
ت) شعر حفظی		
۳۲	الف) (۰/۲۵) (محزون)	۰/۲۵
۳۳	ت) (۰/۲۵) (موعد)	۰/۲۵
۳۴	دل شکن (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۵	ملامتگر (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۶	این کهنه جهان را باز، می‌پاید (۰/۵) / روی ساحل آرام، در کار تماشا پیدا! (۰/۵)	۱
۲۰	جمع نمره	
«گل بوته‌های فکرتان بارور باد»		

نام حوزه‌ی امتحانی:	باسمه تعالی	شماره داوطلب:
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۲ / ۳۱	وزارت آموزش و پرورش	نام:
رشته: علوم انسانی - پیش‌دانشگاهی (نیم‌سال دوم)	مرکز سنجش آموزش و پرورش	نام خانوادگی:
در این کادر چیزی ننویسید.	پاسخ‌نامه‌ی امتحان نهایی درس	نام آموزشگاه:
<input type="text"/>	ادبیات فارسی (۲)	نام شهر / ناحیه / منطقه:

صفحه‌ی اول

لطفاً در جای خالی پاسخ مناسب داده شود.

الف) خودآزمایی و درک مطلب	
۱-۱	در این کادر چیزی ننویسید. <input type="text"/>
۱-۲	۱- تصحیح اول با عدد با حروف <input type="text"/> <input type="text"/>
۱-۳	نام و نام خانوادگی مصحح اول امضا
۱-۴	۲- تصحیح دوم با عدد با حروف <input type="text"/> <input type="text"/>
۱-۵	نام و نام خانوادگی مصحح دوم امضا
۱-۶	۳- تصحیح سوم (در صورت مغایرت نمره‌های موارد ۱ و ۲ و عدم توافق آنها) با عدد با حروف <input type="text"/> <input type="text"/>
۱-۷	نام و نام خانوادگی تأییدکننده امضا
۱-۸	تجدید نظر نهایی پس از رسیدگی به اعتراضات با عدد با حروف <input type="text"/> <input type="text"/>
۱-۹	نام و نام خانوادگی تجدید نظرکننده
۱-۱۰	امضا
۱-۱۱	
۱-۱۲	
۱-۱۳	
۱-۱۴	

صفحه‌ی دوم

ب) معنی و مفهوم نظم و نثر

- - ۱۵
- - ۱۶
- - ۱۷
- - ۱۸
- - ۱۹
- - ۲۰
- - ۲۱
- - ۲۲
- - ۲۳

ج) تاریخ ادبیات و سبک شناسی

- - ۲۴
- - ۲۵
- - ۲۶
- - ۲۷
- - ۲۸
- - ۲۹
- (الف - ۳۰) (ب)
- (۱ - ۳۱) (۲)

د) شعر حفظی

- - ۳۲
- - ۳۳
- - ۳۴
- - ۳۵
- - ۳۶

«گل بوته‌های فکرتان بارور باد»